

# DEN NYA TIDEN

EN AV MOSKVAS till utlandet riktade propagandatidskrifter »Den Nya Tiden» nedlade för något år sedan sin svenska upplaga.

Den förlust i möjligheterna att påverka svensk opinion, som därigenom uppstått, bör i Moskva numera kunna bäras med jämnmod. Det svenska socialdemokratiska partiets idétidskrift »Tiden» har nämligen under sin nya ledning börjat fylla den uppkomna luckan på ett sätt som ur rysk synpunkt borde anses högst förtjänstfullt.

I dess nr 1/1962 möter nämligen ett antal uttalanden, som så till den grad påminner om vad som brukar stå i »Den nya tiden» (eller »Ny Dag») att numret representerar en verklig politisk sensation.

I en redaktionell artikel under rubriken »Kommentar» möter sålunda en historiesyn av följande slag: »Det nordiska statsområdet utgjorde under två århundraden ett ständigt hot mot det ryska riket och utnyttjades i stormaktsspelet för att komma åt ryssarnas nordvästra flank. Under och efter det andra världskriget har Sovjetunionens säkerhetspolitik inför denna överväldigande historiska erfarenhet inskränkt sig först till 1939 års rimliga försök att genom ut-

byten av landområden säkra Leningrads försvar inför det tyska hotet och sedan efter två bittra och onödiga krigs erfarenhet till upprättandet av den militärpolitiska bistånds- och vänskapspakten med Finland av år 1948. — Mot den bakgrunden har man även i upplysta kretsar i de skandinaviska staterna odlat föreställningen om ett ryskt erövringshot riktat mot Norden» . . .

Källan till denna version av Nordens historia förefaller i förstone att vara Sovjetencyklopedien. Eller har Tiden förläst sig på Johan Vogts »Memorandum till Nordens konungar»? Den befängda historieskrivning, som ges i detta ädelpekoral (Karl XII förde ett anfallskrig mot Peter den store etc.) sammanfaller påtagligt med Tidens kommentar. I varje fall är synen på den historiska utvecklingen av relationerna mellan Norden och Ryssland präglad av ryska värderingar och intressen. Vill man nu se denna utveckling från rysk synpunkt är det självklart att det svenska stormaktsväldets spärr för nordvästra Rysslands handel utgjorde en naturlig förklaring till Peters anfallskrig mot Sverige, och att 1741 och 1788 års svenska an-

fallskrig utgjorde en lika naturlig anledning för Ryssland att trygga den erövrade östersjöpositionen genom att taga Finland. Men det finns ju också svenska synpunkter. För att stanna vid den period, som Tiden själv fixerat, nämligen de sista 200 åren, hör väl Katarina den storas imperialistiska expansionspolitik med i bilden. Den ryska politiken mot Sverige under frihetstiden och början av den gustavianska tiden påminner i själva verket starkt om den som nu förs mot Finland. I varje fall 1788 års svenska anfallskrig var i grunden ett försök att frigöra oss från ett ryskt yttre tryck och en inre infiltration, som länge hotat att undergräva rikets självständighet. Finlands erövring år 1809 var ytterst ett resultat av en rysk imperialistisk säkerhetspolitik. För en dylik politik finns som bekant inga gränser. Nya erövringar kräver ständigt — naturligtvis i säkerhetens namn — nya utanverk. Tidens historieskrivning utelämnar också det ryska trycket mot Norden i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet liksom kommunismens proklamerade världsmission. För att inte tala om Terijoki-regeringen!

Om de historiska premisserna är så besynnerliga är det inte att undra på att de aktuella politiska slutsatserna präglas av en förståelse för ryska intressen, som inte kan betecknas med vackrare namn än medlöperi. Följande rader talar

egentligen för sig själva: »Med en sådan utveckling» (dvs. kärnvapenladdade ubåtar i Östersjön under tyskt-danskt kommando) »kunde onekligen de skandinaviska grannländernas engagemang på NATO:s nordflank bli så komprometterande att regeringarna i Oslo och Köpenhamn skulle ha anledning att övertänka sin position med hänsyn till hela det nordiska områdets välfärd. Den teoretiska möjligheten att flytta klockan femton år tillbaka i tiden finns ju i alla fall så länge inte en integration genom den europeiska stormarknaden blivit fullbordad. Uppkomsten av två framåtgående neutralistiskt inställda vänsterpartier i Norge och Danmark bör kanske ses som en förvarning om den möjliga ytterst olyckliga splittring kring den utrikespolitiska orienteringen i Norden, som kan ligga i framtiden».

Man frågar sig om Tiden bekänner sig till en närmast östorienterad neutralistisk politik, vilken skulle söka sina anknytningar hos neutralisterna i F. N. och särskilt hos U-länderna? Tänker sig Tiden att Sverige skall återuppliva det nordiska försvarsförbundet för att locka Danmark och Norge ur Atlantpakten?

Var skulle vi i så fall söka stöd i nödens stund — t. ex. om »Sovjetunionens säkerhetspolitik» krävde nya positioner i Skandinavien? Hos Indien? Man frestas nästan tro att detta är meningen, när man ser hur ivrigt Tiden försvarar Nehrus

aggression mot Goa. Den uppfattas som moraliskt försvarlig ... »Man behöver inte som den jugoslaviske socialisten Dedijer dessutom med stöd av rättslärda klassiker hävda, att det var en legal aktion i överensstämmelse med FN-stadgan. Eller som andra hävdar, att Portugals fortsatta närvaro kunde definieras som permanent aggression mot vilken en medlemsstat — i detta fall Indien — har rätt att värja sig. Resonemangen är inte orimliga, men skulle aldrig accepteras av västmakterna».

Att Tiden finner resonemangen »inte orimliga» är sannerligen djupt komprometterande för en tidskrift, som pryder sig med erinringen: »Grundad av Hjalmar Branting». Godtar man en konstruktion av typen »permanent aggression», då har man uppgivit att föra en redbar argumentation; med sådana konstruktioner kan allt motiveras och allt försvaras.

Detta är ändå inte det värsta. Efter att ha avslöjat värderingar och skisserat en politik, som måste väcka lika stort välbehag i Moskva som förtrytelse hos våra vänner i den västra världen, höjer Tiden knytnäven mot Frankrike och England — två länder av vars välvilja och förståelse vår politiska och ekonomiska framtid i hög grad beror just nu. En frihetens orkan går över Afrika konstaterar Tiden. »Den orkanen har av naturliga skäl svårt att acceptera några som helst hinder i sin väg. Den skall

fram och det skall ske så snabbt som möjligt. Bristen på tålmod hos dessa nya stater, både ifråga om den totala frigörelsen från allt kvarstående kolonialvälde och i avseende på en snabb ekonomisk utveckling, är ytterst naturlig och berättigad. — Den blir särskilt berättigad när de gamla kolonialmakterna visar en så fullständig oförståelse för dessa staters problem som fortfarande är fallet. Portugals handlande i Angola, Frankrikes i Algeriet och Englands i Kenya och Nord-Rhodesia liksom dessa och andra staters fortfarande ganska långtgående ekonomiska utnyttjande av de forna kolonierna är inte bara skamfläckar för Väst-europa utan också en oerhört oklok politik. Från FN-synpunkter är det djupt nedslående att iakttaga dessa maktens nuvarande obstruktion och handlingar i strid mot stadgans grundsatser.»

Tidens kontakter i U-länderna har väl ändå givit tidskriftens redaktion någon föreställning om Englands svårigheter i Kenya och Nord-Rhodesia. Den engelska regeringen och sir Roy Walensky är inte samma sak. I båda länderna står England dessutom inför uppgiften att skydda de vita minoriteterna mot utplundring eller rentav massaker. Naturligtvis — de kan evakueras! Men vilka krafter skall fylla tomrummet — varifrån skall alla de fackmän komma, som behövs för att hålla hjulen igång och rädda de svarta massorna från

hunger — och epidemikatastrofer? Den västliga U-hjälpen är och förblir länge än en droppe i havet. Englands svårigheter ligger ju i att det har ett humanitärt ansvar, som det inte kan undrandraga sig — ett ansvar både mot den svarta befolkningen och de vita minoriteterna. Den enda möjligheten är att frigörelseprocessen får ske steg för steg.

Den franska regeringens — eller rättare de Gaulles — djärva, på en

gång djupt humanitära och nyktert realistiska försoningspolitik, som syftar till att förena ett fritt Algeriet i ett samarbete med ett generöst hjälpande Frankrike betecknas som »en skamfläck för Väst-europa».

Tiden gör onekligen vad den kan för att utbreda det svenska regeringspartiets popularitet i Väst-europa och för att befästa tilltron till dess idépolitikens kunnighet och omdömesgillhet.